

Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego

Informator ECTS na rok akademicki 2011/2012

PIEŁĘGNIARSTWO

**TRYB STACJONARNY
3,5 roku, 7 SEMESTRÓW**

SEMESTR 3

PIEŁĘGNIARSTWO

INFORMACJE O WYDZIALE

INFORMACJE O WYDZIALE

ul. Gustawa Herlinga-Grudzińskiego 1, Budynek C
Kierunek: Pielęgniarstwo
tel. (12) 252 4520 fax (12) 252 44521

Władze Wydziału

Dziekan:	prof. dr hab. Jerzy Jaśkiewicz
Prodziekani:	prof. dr hab. Mikołaj Spodaryk dr n. med. Grażyna Dębska
Koordinator wydziałowy ECTS	dr Zofia Foryś e-mail: zoftox@poczta.fm
Kierownik Dziekanatu	mgr Klaudia Ostafin tel. (12) 252 45 20

INFORMACJE O PROGRAMACH STUDIÓW

Opis programów studiów i przyznawanych dyplomów

Wydział Zdrowia i Nauk Medycznych kształci studentów na trzech kierunkach: Pielęgniarstwo, Ratownictwo Medyczne oraz Kosmetologia. Obecnie kształcenie na kierunku Pielęgniarstwo – studia stacjonarne „pomostowe”- realizowane są w oparciu o projekt „Kształcenie zawodowe pielęgniarek i położnych w ramach studiów pomostowych”, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Kształcenie na kierunku Pielęgniarstwo odbywa się w systemie studiów I stopnia – studia licencjackie stacjonarne trzyletnie (6 semestrów), oraz licencjackie stacjonarne trwające trzy i pół roku (7 semestrów).

Studia pierwszego stopnia na kierunku Pielęgniarstwo są kierowane dla osób, które chcą swoją przyszłość związać z zawodem pielęgniarki/pielęgniarsza. Absolwent po ukończeniu studiów otrzymuje tytuł zawodowy licencjata pielęgniarstwa, który daje możliwość samodzielnej praktyki pielęgniarstwa, uzyskiwania specjalizacji zawodowych oraz rozpoczęcia studiów magisterskich. Kwalifikacje, które nabywa absolwent są uznawane w krajach Unii Europejskiej i przygotowują do:

pielęgnowania osoby chorej, niepełnosprawnej rozpoznawania i oceny problemów chorego w różnej sytuacji chorobowej

wykonywania badań diagnostycznych oraz zabiegów leczniczych, pielęgnacyjnych i rehabilitacyjnych
zapewnienia wysokiej jakości świadczeń pielęgniarstwa skierowanych na zachowanie i umacnianie zdrowia, profilaktykę chorób i edukacji prozdrowotnej nawiązywania współpracy w zespołach opieki zdrowotnej oraz inicjowania i wspierania działań społeczności lokalnej na rzecz zdrowia.

Program studiów został opracowany zgodnie z obowiązującymi standardami w których liczba godzin zajęć i praktyk nie powinna być mniejsza niż 4815, przy czym zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe stanowią 2300 godz. Zatrudnieni na Wydziale Zdrowia i Nauk Medycznych pracownicy naukowcy reprezentują takie dziedziny naukowe jak medycyna, pielęgniarstwo, genetyka, biochemia. Student kończący studia pierwszego stopnia uzyskuje dyplom licencjata.

PIELĘGNIARSTWO

STRUKTURA PROGRAMU WRAZ Z LICZBĄ PUNKTÓW

STUDIA STACJONARNE SEMESTR III

Plan studiów zatwierdzony Uchwałą Rady Wydziału Zdrowia i Nauk Medycznych z dnia 19.05.2011

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO. ROK AKADEMICKI 2011/ 2012

STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA, 3,5 ROKU, 7 SEMESTRÓW TRYB STACJONARNY

SZCZEGÓŁOWY PLAN STUDIÓW Z PUNKTAMI ECTS

Lp	Przedmiot	Ogółem godzin	W tym godzin						E/ZO	Punkty ECTS	
			W	Ćw	Kon.	ZP	PZ	SK		Godz. (T+SK)	ECTS
1	Patologia	75	40	20				15	Z/E	60+15	4+0+0
2	Farmakologia	60	30		15			15	Z/E	45+15	4+0+0
3	Zakażenia szpitalne- przedmiot do wyboru: język migowy lub promocja zdrowia psychicznego	60			30			30	ZO	30+30	1+0+0
4	Podstawowa opieka zdrowotna (cz.II)	100					100		ZO		0+0+3
5	Interna i pielęgniarstwo internistyczne (cz.I)	210	30+30			120		30	E/ZO	120+30	4+5+0
6	Filozofia i etyka zawodu pielęgniarki (cz.II)	60			30			30	ZO	30+30	2+0+0
7	Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne (cz.I)	90	30+30					30	E	60+30	4+0+0
9	J. angielski lub niemiecki	20		20					ZO	20	1
		675	190	40	75	120	100	150			20+5+3 (E=28)

Podsumowanie: semestr III [drugi rok, studia stacjonarne 3.5 roku (7 semestrów)]

Grupa przedmiotów	Suma: Samokształcenie (SK)	Suma: Zajęcia teoretyczne		Suma: Zajęcia praktyczne (ZP)		Suma: Praktyki zawodowe (PZ)	
	godz	godz	ECTS	godz	ECTS	godz	ECTS
podstawowa	30	105	8				
kierunkowa	120	180	11	120	5	100	3
ogólna		20	1				
Suma ECTS = 28	150	305	20	120	5	100	3

tryb stacjonarny – 3,5 roku, 7 semestrów • semestr 3

PIEŁĘGNIARSTWO

Stopień, imię i nazwisko: prof. dr hab. J. Jaśkiewicz

Nazwa przedmiotu: Patologia

Formuła zajęć: wykład

Typ studiów: I stopnia

Liczba godzin: 40 wykład + 15 samokształcenie

Studia stacjonarne

Semestr: zimowy

Rok studiów: 2

Ilość punktów ECTS: 2

Warunki wstępne (przedmioty konieczne do zaliczenia przed rozpoczęciem tego kursu)

Grupa treści kształcenia, w ramach której przedmiot jest realizowany:

- Podstawowe

Typ przedmiotu:

- Obowiązkowy do zaliczenia semestru / roku studiów

Cele przedmiotu:

Celem kształcenia studentów przedmiotu Patologii jest nauczanie podstawowych funkcji komórek, tkanek, narządów i organizmu człowieka w stanie choroby. Rozwój schorzenia uwzględniać powinien zróżnicowanie zależne od wieku. Nauczanie patologii ma także przygotować podstawy wiedzy o mechanizmach adaptacyjnych i obronnych, chroniących przed różnymi czynnikami patogennymi. Studenci będą zapoznani z molekularnym patomechanizmem rozwoju różnych schorzeń. Innym jeszcze celem jest zapoznanie studentów z metodami diagnostyki pozwalającymi ocenić stan rozwoju choroby. Program wykładów obejmuje także podstawy diagnostyki molekularnej oraz założeń terapii genowej człowieka.

Zamierzone efekty kształcenia:

WIEDZA: student, który zaliczył przedmiot:

- umie rozpoznać podstawowe zaburzenia fizjologicznego
- umie opisać etiopatogenezę najważniejszych jednostek chorobowych z uwzględnieniem patomechanizmu

UMIEJĘTNOŚCI: student, który zaliczył przedmiot umie ocenić stan rozwoju choroby wykorzystując metody diagnostyczne:

KOMPETENCJE/POSTAWY: student, który zaliczył przedmiot: wykorzystuje wiedzę z zakresu patologii w wykonywaniu czynności zawodowych

Metody dydaktyczne:

Wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu:

Egzamin pisemny.

Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności – Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności

- Godziny kontaktowe np. konwersatorium, wykład – 40
- Przygotowanie się do zajęć, lektury –
- Przygotowanie się do egzaminu – 5
- Przygotowanie referatu, eseju, prezentacji –
- samokształcenie – 15
- Inne formy –
- Sumaryczna liczba punktów ECTS 2 – 60

PIEŁĘGNIARSTWO

Instrukcja do tej tabelki: przyjmuje się, że 1 ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy wymaganej od studenta dla osiągnięcia założonych efektów kształcenia. Jeśli przedmiotowi Państwa przypisano np. 3 pkt. ECTS, to oznacza, że należy zasugerować studentowi liczbę godzin przeznaczonych na jego aktywność związaną z danym przedmiotem.

Treści merytoryczne przedmiotu:

Wykład:

1. Stan zdrowia, a stan choroby. Kryteria różnicujące.
2. Cykl życia komórki w stanie zdrowia i choroby. Proces apoptozy i śmierci komórki. Czynniki uszkadzające funkcje i struktury komórek różnych tkanek. Molekularne podstawy zaburzeń metabolicznych prowadzących do dysfunkcji komórki.
3. Patomechanizm procesu stanu zapalnego (stan ostry i stan przewlekły). Funkcje komórek uczestniczących w procesie zapalnym. Zmiany krążeniowe w procesie zapalnym. Odmienności przebiegu stanów zapalnych w różnych okresach wieku człowieka. Rodzaje zapaleń zależnych od czynnika patogennego.
4. Zaburzenie funkcji układu immunologicznego. Prawidłowa i zaburzona funkcja układu odpornościowego. Choroby autoimmunizacyjne. Choroby z niedoborów immunologicznych. Choroby zwyrodnieniowe stawów i mięśni o podłożu immunologicznym.
5. Proces gojenia i naprawy tkanek.
6. Choroba nowotworowa. Epidemiologia choroby nowotworowej. Nowotwory złośliwe i łagodne. Patomechanizm molekularno – genetyczny choroby nowotworowej. Mechanizmy wzrostu i rozrostu komórek nowotworowych. Angiogeneza i przerzuty nowotworowe (molekularne mechanizmy transformacji i progresji choroby nowotworowej). Czynniki rakotwórcze: fizyczne, chemiczne i biologiczne. Diagnostyka choroby nowotworowej: obrazowa i biochemiczna. Profilaktyka choroby nowotworowej. Badania przesiewowe i kontrolne. Biochemiczne markery nowotworowe. Koszty chemio- i radioterapii, a stadium rozwoju choroby nowotworowej. Rak piersi i rak gruczołu krokowego jako problem społeczny.
7. Czynniki patogene, osobnicze. Patomechanizm molekularny rozwoju otyłości. Epidemiologia otyłości. Stan otyłości jako czynnik patogenny dla rozwoju schorzeń metabolicznych oraz schorzeń układu krążeniowo – oddechowego, narządu ruchu i funkcji wyższych centralnego systemu nerwowego. Otyłość jako choroba społeczna. Profilaktyka i diagnostyka stanu otyłości.
8. Cukrzyca jako choroba o podłożu genetyczno – środowiskowym. Podział cukrzycy. Patomechanizm schorzenia w zależności od typu cukrzycy. Następstwa cukrzycy dla funkcji i struktury wszystkich tkanek organizmu człowieka. Profilaktyka i diagnostyka cukrzycy.
9. Nadciśnienie jako czynnik patogenny schorzeń układu krążeniowo – oddechowego, układu wydalniczego oraz centralnego systemu nerwowego. Molekularny patomechanizm i epidemiologia nadciśnienia. Profilaktyka i diagnostyka nadciśnienia.
10. Choroby układu sercowo – naczyniowego. Patomorfologia chorób serca z uwzględnieniem wieku pacjentów. Choroby wsierdza i zastawek. Wady rozwojowe serca. Zaburzenie funkcji przewodnictwa w mięśniu serca. Choroba niedokrwienna serca. Diagnostyka schorzeń ostrych i przewlekłych serca. Koronografia i elektrokardiografia. Stymulatory akcji serca. Problematyka przeszczepu serca. Warunki pracy i styl życia jako czynnik patogenny chorób układu sercowo - naczyniowego. Diagnostyka i profilaktyka.
11. Choroby układu oddechowego. Epidemiologia i patomechanizm. Czynniki środowiskowe i infekcyjne dla rozwoju chorób układu oddechowego. Palenie tytoniu jako czynnik patogenny dla funkcji układu oddechowego. Nowotwory płuc. Diagnostyka obrazowa i spirometryczna układu oddechowego.
12. Choroby przewodu pokarmowego. Epidemiologia i patomechanizm. Choroby żołądka i jelit jako następstwo infekcji bakteryjno - wirusowych. Patogenny wpływ diety na choroby przewodu pokarmowego. Zaburzenia trawienia i wchłaniania składników odżywczych w żołądku i jelicie cienkim. Zaburzenie ekosystemu jelita grubego dla stanu zdrowia człowieka. Nowotwory układu pokarmowego. Diagnostyka obrazowa, endoscopia oraz analizy laboratoryjne. Choroby wątroby i dróg żółciowych jako następstwo procesów zwyrodnieniowych, infekcji oraz stanów autoimmunizacji. Marskość wątroby. Uszkodzenie wątroby w następstwie farmakoterapii.
13. Choroby nerek. Epidemiologia i patomechanizm. Choroby nerek i układu moczowego jako następstwo infekcji bakteryjno – wirusowych. Zmiany zwyrodnieniowe nerek. Nowotwory nerek i układu moczowego. Diagnostyka i profilaktyka chorób układu moczowego.
14. Choroby układu endokrynnego. Nadczynność i niedoczynność tarczycy. Dysfunkcja nadnerczy. Zaburzenie funkcji przynależnych. Ogólnoustrojowe następstwa nieprawidłowej kontroli wydzielania hormonów. Diagnostyka endokrynologiczna.

tryb stacjonarny – 3,5 roku, 7 semestrów • semestr 3

PIEŁĘGNIARSTWO

15. Choroby układu nerwowego. Choroby zwyrodnieniowe. Choroby naczyniopochodne. Choroby zapalne. Nowotwory ośrodkowego układu nerwowego. Diagnostyka i epidemiologia.

Samokształcenie:

Czynniki patogenne: zależne od środowiska. Skażenie środowiska i miejsca pracy jako czynnik patogeny w rozwoju różnych schorzeń. Palenie tytoniu, a stan zdrowia człowieka, w zależności od wieku i płci. Nadużywanie alkoholu jako czynnik patogeny. Uzależnienia od substancji psychoaktywnych, problem narkomanii. Zaburzenia terapii farmakologicznej – następstwo niepożądanego działania leków. Żywność transgeniczna i środki ochrony roślin, a stan odżywienia.

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej obowiązującej do zaliczenia przedmiotu

Literatura podstawowa

1. Stachura J., Domagała W., Patologia, znaczy słowo o chorobie., Polska Akademia Umiejętności, Kraków 2003-2005
2. Kumar V., Cotran R.S., Robbins S.L., Robbins Patologia, Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, 2005
3. Thor P., Podstawy patofizjologii człowieka, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2001
4. Kruś S. Patologia, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2006
5. Guzek J.W. Patofizjologia człowieka w zarysie, Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2002

Literatura uzupełniająca

1. Rubin E., Gorstein F., Rubin R., Schwartz R., Strayer D., Rubin's Pathology, Clinicopathologic Foundations of Medicine., Lippincott Williams&Wilkins, 2005
-
-

PIEŁĘGNIARSTWO

Stopień, imię i nazwisko: prof. dr hab. J. Jaśkiewicz, dr M. Knapik-Czajka

Nazwa przedmiotu: Patologia

Formuła zajęć: ćwiczenia

Typ studiów: I stopnia

Liczba godzin: 20

Studia stacjonarne

Semestr: zimowy

Rok studiów: 2

Ilość punktów ECTS: 2

Warunki wstępne (przedmioty konieczne do zaliczenia przed rozpoczęciem tego kursu)

Grupa treści kształcenia, w ramach której przedmiot jest realizowany:

- Podstawowe

Typ przedmiotu:

- Obowiązkowy do zaliczenia semestru / roku studiów

Cele przedmiotu:

Celem kształcenia studentów przedmiotu Patologii jest nauczanie podstawowych funkcji komórek, tkanek, narządów i organizmu człowieka w stanie choroby. Rozwój schorzenia uwzględniać powinien zróżnicowanie zależne od wieku. Nauczanie patologii ma także przygotować podstawy wiedzy o mechanizmach adaptacyjnych i obronnych, chroniących przed różnymi czynnikami patogennymi. Studenci będą zapoznani z molekularnym patomechanizmem rozwoju różnych schorzeń. Innym jeszcze celem jest zapoznanie studentów z metodami diagnostyki pozwalającymi ocenić stan rozwoju choroby. .

Zamierzone efekty kształcenia:

WIEDZA: student, który zaliczył przedmiot: rozpoznaje podstawowe zaburzenia fizjologicznego; opisuje etiopatogenezę najważniejszych jednostek chorobowych z uwzględnieniem patomechanizmu

UMIEJĘTNOŚCI: student, który zaliczył przedmiot: analizuje i interpretuje mechanizmy rozwoju różnych schorzeń

KOMPETENCJE/POSTAWY: student, który zaliczył przedmiot: wykorzystuje wiedzę z zakresu patologii w wykonywaniu czynności zawodowych; systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową

Metody dydaktyczne:

Pokaz, ćwiczenia, dyskusja dydaktyczna

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu:

Zaliczenie.

Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności – Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności

- Godziny kontaktowe np. konwersatorium, wykład – 15
- Przygotowanie się do zajęć, lektury – 15
- Przygotowanie się do egzaminu – 10
- Przygotowanie referatu, eseju, prezentacji –
- Ćwiczenia – 20
- Inne formy –
- Sumaryczna liczba punktów ECTS 2 – 60

Instrukcja do tej tabelki:: przyjmuje się, że 1 ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy wymaganej od studenta dla osiągnięcia założonych efektów kształcenia. Jeśli przedmiotowi Państwa przypisano np. 3 pkt. ECTS, to oznacza, że należy zasugerować studentowi liczbę godzin przeznaczonych na jego aktywność związaną z danym przedmiotem.

Treści merytoryczne przedmiotu:

1. Infekcje bakteryjno – wirusowe jako czynnik patogenny. Molekularny patomechanizm infekcji. Odpowiedź komórkowa i humoralna na stan infekcji. Dynamika rozwoju schorzeń o podłożu bakteryjno – wirusowym

tryb stacjonarny – 3,5 roku, 7 semestrów • semestr 3

PIEŁĘGNIARSTWO

wym. Następstwa chorób infekcyjnych w zależności od wieku i stanu zdrowia. Profilaktyka przed zakażeniami bakteryjno – wirusowymi. Gruźlica jako ponownie choroba społeczna. Program szczepień ochronnych. Diagnostyka czynnościowa, obrazowa, a także laboratoryjna.

2. Zakażenia pasożytnicze jako czynnik patogenny. Epidemiologia i patomechanizm zakażeń pasożytniczych. Profilaktyka i diagnostyka. Choroby odzwierzęce, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożenia przebiegu ciąży.

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej obowiązującej do zaliczenia przedmiotu

Literatura podstawowa

1. Stachura J., Domagała W., Patologia, znaczy słowo o chorobie., Polska Akademia Umiejętności, Kraków 2003-2005
2. Kumar V., Cotran R.S., Robbins S.L., Robbins Patologia, Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, 2005
3. Thor P., Podstawy patofizjologii człowieka, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2001
4. Kruś S. Patologia, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2006
5. Guzek J.W. Patofizjologia człowieka w zarysie, Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2002

Literatura uzupełniająca

1. Rubin E., Gorstein F., Rubin R., Schwarting R., Strayer D., Rubin's Pathology, Clinicopathologic Foundations of Medicine., Lippincott Williams&Wilkins, 2005
-
-

PIELĘGNIARSTWO

Stopień, imię i nazwisko: dr hab. Jolanta Obniska

Nazwa przedmiotu: Farmakologia

Formuła zajęć: wykład

Typ studiów: I stopnia

Liczba godzin: 30 wykład + 15 samokształcenie

Studia stacjonarne

Semestr: zimowy

Rok studiów: 2

Ilość punktów ECTS: 2

Warunki wstępne

Anatomia, fizjologia, biochemia (przedmioty konieczne do zaliczenia przed rozpoczęciem tego kursu)

Grupa treści kształcenia, w ramach której przedmiot jest realizowany:

- Podstawowe

Typ przedmiotu:

- Obowiązkowy do zaliczenia semestru / roku studiów

Cele przedmiotu:

Studentki po zakończeniu cyklu wykładów powinny poznać podstawowe zagadnienia z farmakologii ogólnej dotyczące farmakokinetyki, farmakodynamiki i farmakoterapii chorób układu ośrodkowego, obwodowego a także poznać biochemiczne mechanizmy działania leków. Ponadto, w ramach prowadzonych wykładów omawiane będą związki endogenne i leki wpływające na procesy regulacyjne organizmu. W ramach prowadzonych wykładów, omawiana będzie również farmakoterapia chorób krwi i układu krwiotwórczego, leki działające na drobnoustroje chorobotwórcze ze szczególnym uwzględnieniem zakażeń wirusowych (HIV). Studentki zapoznają się także z zagadnieniami dotyczącymi leków stosowanych w położnictwie a także omawiana będzie immunofarmakologia i chemioterapia nowotworów.

Głównym celem prowadzonych wykładów będzie przygotowanie studentek do pracy w przyszłym zawodzie tak aby dobrze orientowały się w szeroko pojętej nauce o leku jaką jest farmakologia

Zamierzone efekty kształcenia:

WIEDZA: Studentki, po zakończeniu cyklu wykładów powinny poznać i prawidłowo charakteryzować podstawowe pojęcia farmakologiczne, działanie substancji endogennych i wybranych leków na organizm ludzki. Ponadto, zdefiniować wybrane choroby metaboliczne i mieć ogólne pojęcie o lekach stosowanych w ich leczeniu.

UMIĘJĘTNOŚCI: Studentki powinny swobodnie i ze zrozumieniem interpretować zagadnienia omawiane na wykładach w stopniu co najmniej dostatecznym.

KOMPETENCJE/POSTAWY: Studentki które zaliczyły przedmiot będą mogły wykazać się znajomością wielu chorób, ich patogenezą oraz farmakoterapią tych schorzeń

Metody dydaktyczne:

Wykłady są prowadzone w formie prezentacji multimedialnej, która po zakończeniu całości wykładów jest udostępniona studentkom. Jednakże studenci powinni notować na wykładzie najistotniejsze zagadnienia ponieważ prezentacja zawsze uzupełniana jest komentarzem wykładowcy.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu:

Zaliczenie przedmiotu po III semestrze jest przeprowadzone w formie pisemnej ale w razie jakichkolwiek podejrzeń, że student nie napisał testu samodzielnie wykładowca dopytuje studenta ustnie.

Przed przystąpieniem do zaliczenia (4 tygodnie wcześniej) studentki otrzymują od wykładowcy zestawy pytań obejmujące materiał wykładowy. Następnie ze zbioru otrzymanych pytań tworzone są przez wykładowcę dwa zestawy.

Każdy zestaw składa się w 50% z pytań otwartych i 50% pytań zamkniętych. Za każde pytanie student otrzymuje maksymalnie 1 punkt (pytania zamknięte) lub 2 punkty (pytania otwarte). Aby student zaliczył pozytywnie egzamin powinien uzyskać co najmniej 50% punktów

PIELĘGNIARSTWO

Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności – Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności

Godziny kontaktowe wykład – 30

- Przygotowanie się do zajęć, lektury –5
- Przygotowanie się do zaliczenia –10
- Przygotowanie referatu, eseju, prezentacji – 0
- samokształcenie – 15
- Inne formy –
- **Sumaryczna liczba punktów ECTS 2 – 60**

Instrukcja do tej tabelki: przyjmuje się, że 1 ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy wymaganej od studenta dla osiągnięcia założonych efektów kształcenia. Jeśli przedmiotowi Państwa przypisano np. 3 pkt. ECTS, to oznacza, że należy zasugerować studentowi liczbę godzin przeznaczonych na jego aktywność związaną z danym przedmiotem.

Treści merytoryczne przedmiotu:

1. Farmakologia ogólna – wstępne zagadnienia dotyczące leków, które obejmują nazewnictwo leków, drogi podania leków, dawkowanie, losy leku w ustroju, interakcje leków, mechanizmy działania leków, działania niepożądane leków.
2. Farmakologia szczegółowa
3. Leki działające na OUN
4. Leki działające na obwodowy układ nerwowy
5. Leki stosowane w chorobach układu krążenia
6. Leki stosowane w zakażeniach - bakteryjnych, wirusowych, grzybiczych i pasożytniczych
7. Immunofarmakologia i chemioterapia nowotworów
8. Wpływ leków na płód i leki stosowane w położnictwie

Samokształcenie:

9. Związki endogenne i choroby metaboliczne
10. Krew i choroby układu krwionośnego

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej obowiązującej do zaliczenia przedmiotu

Literatura obowiązkowa

Kompendium farmakologii i toksykologii – Ernest Mutschler MedPharm Polska 2008

Farmakologia dla studentów Wydziałów Pielęgniarstwa pod red. Grażyny Rajter-Cynke wyd. Czelej 2007

PIEŁĘGNIARSTWO

Stopień, imię i nazwisko: dr hab. Jolanta Obniska

Nazwa przedmiotu: Farmakologia

Formuła zajęć: konwersatorium

Typ studiów: I stopnia

Liczba godzin: 15

Studia stacjonarne

Semestr: zimowy

Rok studiów: 2

Ilość punktów ECTS: 2

Warunki wstępne Anatomia, fizjologia, biochemia (przedmioty konieczne do zaliczenia przed rozpoczęciem tego kursu)

Grupa treści kształcenia, w ramach której przedmiot jest realizowany:

- Podstawowe

Typ przedmiotu:

- Obowiązkowy do zaliczenia semestru / roku studiów

Cele przedmiotu:

Głównym celem konwersatorium będzie utrwalenie materiału wykładowego. Studenci w trakcie prowadzonych zajęć będą mogli swobodnie porozmawiać na tematy omawiane w trakcie wykładów co pozwoli im na dobre zrozumienie i powtórzenie wykładanego materiału

Zamierzone efekty kształcenia:

WIEDZA: Studenci po zakończeniu konwersatorium powinny poznać i prawidłowo charakteryzować podstawowe pojęcia farmakologiczne, działanie substancji endogennych i wybranych leków na organizm ludzki. Ponadto, zdefiniować wybrane choroby metaboliczne i mieć ogólne pojęcie o lekach stosowanych w ich leczeniu.

UMIEJĘTNOŚCI: W trakcie zajęć studenci będą omawiać szczegółowo wybrane zagadnienia a także pisać cząstkowe kolokwia, które pozwolą na utrwalenie materiału wykładowego. Dzięki temu powinni swobodnie i ze zrozumieniem interpretować zagadnienia omawiane na wykładach w stopniu co najmniej dostatecznym.

KOMPETENCJE/POSTAWY: Studenci którzy zaliczyli przedmiot będą mogli wykazać się znajomością wielu chorób, ich patogenezą oraz farmakoterapią tych schorzeń

Metody dydaktyczne:

Studenci otrzymają zestawy zagadnień, które będą przedmiotem konwersatorium co najmniej na 2 tygodnie przed planowanymi zajęciami. Ponadto, będą mogli skorzystać z prezentacji multimedialnej aby jeszcze raz utwalić omawiany materiał

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu:

Zaliczenie konwersatorium jest przeprowadzone w formie pisemnej na podstawie kolokwium pisanych na zajęciach jak również na podstawie obecności. Na konwersatoriach obecność jest obowiązkowa

Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności – Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności

- Godziny kontaktowe wykład , konwersatorium– 15
- Przygotowanie się do zajęć, lektury – 15
- Przygotowanie się do zaliczenia –15
- Przygotowanie referatu, eseju, prezentacji – 15
- Inne formy –
- Inne formy –
- Sumaryczna liczba punktów ECTS 2 – 60

Instrukcja do tej tabelki:: przyjmuje się, że 1 ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy wymaganej od studenta dla osiągnięcia założonych efektów kształcenia. Jeśli przedmiotowi Państwa przypisano np. 3 pkt. ECTS, to oznacza, że należy zasugerować studentowi liczbę godzin przeznaczonych na jego aktywność związaną z danym przedmiotem.

tryb stacjonarny – 3,5 roku, 7 semestrów • semestr 3

PIEŁĘGNIARSTWO

Treści merytoryczne przedmiotu:

1. Farmakologia ogólna – wstępne zagadnienia dotyczące leków, które obejmują nazewnictwo leków, drogi podania leków, dawkowanie, losy leku w ustroju, interakcje leków, mechanizmy działania leków, działania niepożądane leków.
2. Farmakologia szczegółowa
3. Leki działające na OUN
4. Leki działające na obwodowy układ nerwowy
5. Leki stosowane w chorobach układu krążenia
6. Związki endogenne i choroby metaboliczne
7. Krew i choroby układu krwionośnego
8. Leki stosowane w zakażeniach - bakteryjnych, wirusowych, grzybiczych i pasożytniczych
9. Immunofarmakologia i chemioterapia nowotworów
10. Wpływ leków na płód i leki stosowane w położnictwie

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej obowiązującej do zaliczenia przedmiotu

Literatura obowiązkowa

Kompendium farmakologii i toksykologii – Ernest Mutschler MedPharm Polska 2008

Farmakologia dla studentów Wydziałów Pielęgniarstwa pod red. Grażyny Rajter-Cynke wyd. Czelej 2007

PIEŁĘGNIARSTWO

tryb stacjonarny – 3,5 roku, 7 semestrów • semestr 3

Stopień, imię i nazwisko: dr Anna Szczypta

Nazwa przedmiotu: Zakażenia szpitalne

Formuła zajęć: konwersatorium+ samokształcenie

Typ studiów: I stopnia

Liczba godzin: 30 konwersatorium + 30 godz. samokształcenie

Studia stacjonarne

Semestr: zimowy

Rok studiów: 1

Ilość punktów ECTS: 1

Warunki wstępne mikrobiologia

Grupa treści kształcenia, w ramach której przedmiot jest realizowany:

- Podstawowe

Typ przedmiotu:

- Obowiązkowy do zaliczenia semestru / roku studiów

Cele przedmiotu:

Przygotowanie absolwenta do prowadzenia działań z zakresu profilaktyki zakażeń szpitalnych.

Nabywanie przez absolwenta umiejętności oceny sytuacji epidemiologicznej wpływającej na powstanie zakażenia oraz podejmowania działań profilaktycznych w placówkach ochrony zdrowia.

Zamierzone efekty kształcenia:

WIEDZA: student, który zaliczył przedmiot:

1. Definiuje zakażenia szpitalne,
2. Wymieni drogi, czynniki etiologiczne oraz źródła zakażeń szpitalnych,
3. Wskaże sposoby ochrony przed zakażeniami szpitalnymi,
4. Wskaże podstawowe akty prawne związane z nadzorem nad zakażeniami
5. Przedstawi zasady profilaktyki wybranych form zakażeń szpitalnych

UMIEJĘTNOŚCI: Student, który zaliczył przedmiot:

1. Analizuje czynniki ryzyka zakażeń szpitalnych,
2. Objaśni zasady pobierania materiału do badania mikrobiologicznego,
3. Zinterpretuje wyniki badań mikrobiologicznych
4. Dobierze właściwy rodzaj izolacji pacjenta w zależności od danej sytuacji klinicznej pacjenta

KOMPETENCJE/POSTAWY: student, który zaliczył przedmiot:

1. Analizuje źródła i drogi przenoszenia drobnoustrojów w środowisku szpitalnym,
2. Objaśni wpływ różnych czynników na ryzyko wystąpienia zakażenia szpitalnego
3. Zaplanuje opiekę nad pacjentem z

Metody dydaktyczne:

wykład informacyjny

dyskusja dydaktyczna

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu:

test

Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności – Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności

- Godziny kontaktowe np. konwersatorium, wykład –
- Przygotowanie się do zajęć, lektury –
- Przygotowanie się do egzaminu –
- Przygotowanie referatu, eseju, prezentacji –

PIELĘGNIARSTWO

- **samokształcenie – 30**
Inne formy –
- **Sumaryczna liczba punktów ECTS 1 – 30**

Instrukcja do tej tabelki: przyjmuje się, że 1 ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy wymaganej od studenta dla osiągnięcia założonych efektów kształcenia. Jeśli przedmiotowi Państwa przypisano np. 3 pkt. ECTS, to oznacza, że należy zasugerować studentowi liczbę godzin przeznaczonych na jego aktywność związaną z danym przedmiotem.

Treści merytoryczne przedmiotu:

1. Epidemiologia zakażeń szpitalnych
  - a) Źródła zakażeń
  - b) Rezerwuar zakażeń,
  - c) Dogi szerzenia się zakażeń,
  - d) Czynniki etiologiczne zakażeń szpitalnych.
2. Procedury profilaktyczne dotyczące wybranych form zakażeń szpitalnych –zapalenie płuc, zakażenie miejsca operowanego, zakażenie układu moczowego, zakażenie krwi.
3. Organizacja nadzoru nad zakażeniami w świecie i w Polsce.
  - a) Podstawowe akty prawne dotyczące nadzoru nad zakażeniami szpitalnymi w Polsce,
  - b) systemy nadzoru nad zakażeniami funkcjonujące w świecie,
  - c) rodzaje rejestracji zakażeń
4. Współczesna diagnostyka mikrobiologiczna – pobieranie materiału do badania mikrobiologicznego, analiza wyników.
5. Metody zapobiegania zakażeniom szpitalnym
  - a) dekontaminacja ,
  - b) zasady aseptyki,
  - c) zasady antyseptyki w praktyce szpitalnej (mycie rąk, dezynfekcja skóry przed inwazyjnymi zabiegami, rodzaje dezynfekcji),
  - d) sterylizacja (rodzaje i warunki sterylizacji, przygotowanie sprzętu do sterylizacji)
  - e) izolacja pacjentów.

Samokształcenie:

1. Zapobieganie zakażeniom zawodowym wśród pracowników ochrony zdrowia
  - a) czynniki biologiczne w miejscu pracy,
  - b) środki ochrony indywidualnej – rodzaje, zasady użytkowania.

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej obowiązującej do zaliczenia przedmiotu

Literatura podstawowa:

1. Dzierżanowska D, Jeljaszewicz J.: Zakażenia szpitalne. &-medica press, Bielsko-Biała, 2008
2. Fleischer M., Bober B.: Podstawy pielęgniarstwa epidemiologicznego. Urban & Partner, Wrocław,2006.

Literatura uzupełniająca:

1. Heczko P.B.: Mikrobiologia. PZWL, Warszawa, 2006.
2. Jabłoński L., Karwat I.D.: Podstawy epidemiologii ogólnej, epidemiologii chorób zakaźnych. Czelej, Lublin, 2002.
3. Muszyński Z .:Niekóre zasady ochrony pracowników medycznych przed zawodowym zagrożeniem infekcyjnym. Zakażenie, nr 2/2001, str.31-36.
4. Virella G.: Mikrobiologia i choroby zakaźne.Urban&Partner.Wrocław,2000.
5. Ciuruś M.J.: Zapobieganie zakażeniom w gabinetach zabiegowych a jakość usług medycznych. Adi, Łódź, 1999.
6. Heczko P.B., Wójkowska-Mach J.: Zakażenia szpitalne. Podręcznik dla zespołów kontroli zakażeń. PZWL, Warszawa 2009.

PIELĘGNIARSTWO

Stopień, imię i nazwisko: dr Zofia Foryś

Nazwa przedmiotu: Promocja zdrowia psychicznego

Formuła zajęć: konwersatorium

Typ studiów: I stopnia

Liczba godzin: 30 konwersatorium + 30 samokształcenie

Studia stacjonarne

Semestr: zimowy

Rok studiów: 1

Ilość punktów ECTS: 1

Warunki wstępne

psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne, promocja zdrowia, zdrowie publiczne

Grupa treści kształcenia, w ramach której przedmiot jest realizowany:

- Podstawowe

Typ przedmiotu:

- Obowiązkowy do zaliczenia semestru / roku studiów

Cele przedmiotu:

Poszerzenie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowania zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego.

Przygotowanie do podejmowania działań związanych z wdrażaniem programów promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym.

Przygotowanie do pełnienia roli promotora i doradcy w sprawach potęgowania zdrowia psychicznego.

Zamierzone efekty kształcenia:

WIEDZA: student, który zaliczył przedmiot:

- definiuje pojęcia promocji zdrowia psychicznego, edukacji zdrowotnej, profilaktyki chorób psychicznych, stylu życia i zachowań zdrowotnych,
- opisuje obszary promocji zdrowia psychicznego
- rozpoznaje uwarunkowania zachowań zdrowotnych i stylu życia jednostki i populacji w kontekście zdrowia psychicznego;
- scharakteryzuje modele promocji zdrowia i wynikające stąd zadania dla pielęgniarek i innych pracowników ochrony zdrowia
- krytycznie oceni sytuację epidemiologiczną (zdrowotną) populacji dla potrzeb planowania działań z zakresu promocji zdrowia psychicznego
- podsumuje efekty realizacji programów zdrowotnych, wymienia kryteria doboru metod oceny potrzeb zdrowotnych jednostki i populacji.

UMIĘJĘTNOŚCI: student, który zaliczył przedmiot:

- analizuje i ocenia sytuację epidemiologiczną (zdrowotną) jednostki i populacji dla potrzeb planowania działań z zakresu promocji zdrowia psychicznego
- interpretuje pozytywne i negatywne wskaźniki stanu zdrowia psychicznego dla potrzeb oceny sytuacji zdrowotnej jednostki i populacji,
- zweryfikuje uzyskane efekty programów i projektów zdrowotnych;
- oceni efekty własnych działań edukacyjnych i promujących zdrowie psychiczne
- zademonstruje obszary tematyczne edukacji środowiskowej,
- objaśnia wpływ stylu życia i zachowań zdrowotnych na sytuację zdrowotną jednostki i populacji.

KOMPETENCJE/POSTAWY: student, który zaliczył przedmiot:

- przestrzega właściwych relacji z jednostką, najbliższym otoczeniem i społecznością lokalną;
- potrafi podejmować samodzielnie decyzje oraz brać za nie odpowiedzialność;
- okazuje tolerancję i szacunek wobec jednostek chorych psychicznie
- wykazuje inicjatywę i kreatywność w działaniu;
- wykazuje umiejętność i nawyk samokształcenia w celu rozszerzenia kompetencji;
- przestrzega zasad etyki zawodowej i przestrzega praw człowieka i pacjenta.

PIEŁĘGNIARSTWO

Metody dydaktyczne:

wykład informacyjny, prezentacja multimedialna, dyskusja dydaktyczna

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu:

Praca pisemna na wybrany temat, na zaliczenie z oceną

Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności – Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności

- Godziny kontaktowe np. konwersatorium, wykład –
- Przygotowanie się do zajęć, lektury –
- Przygotowanie się do egzaminu –
- Przygotowanie referatu, eseju, prezentacji –
- samokształcenie – 30
- Inne formy –
- Sumaryczna liczba punktów ECTS 1 – 30

Instrukcja do tej tabelki: przyjmuje się, że 1 ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy wymaganej od studenta dla osiągnięcia założonych efektów kształcenia. Jeśli przedmiotowi Państwa przypisano np. 3 pkt. ECTS, to oznacza, że należy zasugerować studentowi liczbę godzin przeznaczonych na jego aktywność związaną z danym przedmiotem.

Treści merytoryczne przedmiotu:

1. Zagrożenia zdrowotne w populacji wynikające ze stylu życia;
  - uzależnienie od alkoholu
  - uzależnienie od narkotyków
2. Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego.
3. Organizacja psychiatrycznej opieki zdrowotnej w Polsce.

Samokształcenie:

1. Zachowania zdrowotne młodzieży, a czynniki kształtujące styl życia.
2. Promocja zdrowia, edukacja zdrowotna i profilaktyka a problemy alkoholizmu.
3. Edukacja zdrowotna i profilaktyka a uzależnienie od środków psychoaktywnych
4. Schizofrenia problem społeczny.

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej obowiązującej do zaliczenia przedmiotu

Literatura podstawowa:

1. Karski J. (red.): praktyka i teoria promocji zdrowia, wybrane zagadnienia, CeDeWu, Warszawa 2003, 2008
2. Lwów F., Milewicz A. (red.): Promocja zdrowia. Podręcznik dla studentów i lekarzy rodzinnych, Urban & Partner, Wrocław 2004,
3. Jacennik B.: Strategie dla zdrowia. kształtowanie zachowań zdrowotnych poprzez środowisko, Vizja Press&IT, Warszawa 20083.
4. de Barbaro B., Ostojka-Zawadzka K., Cechnicki A.: Możesz pomóc. Poradnik dla rodzin pacjentów chorych na schizofrenię i zaburzenia schizotypowe. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2005.
5. Lauveng A.: Byłam po drugiej stronie lustra. Wygrana walka ze schizofrenią. Smak Słowa (wydawnictwo), Sopot 2008.

Lektury uzupełniające

1. Bilikiewicz A., Puzyński S., Rybakowski J., Wciórka J. (red.): Psychiatria, tom I, II i III. Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, Wrocław 2002 – 2003.
2. Dąbrowski K.: Zdrowie psychiczne. Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1981.
3. Shorter E.: Historia psychiatrii. Od zakładu dla obłąkanych po erę Prozacu. Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne Spółka Akcyjna, Warszawa 2005.

PIELĘGNIARSTWO

Stopień, imię i nazwisko: prof. dr hab. F. Gołkowski, mgr U. Romanowska

Nazwa przedmiotu: Interna i pielęgniarstwo internistyczne

Formuła zajęć: wykład

Typ studiów: I stopnia

Liczba godzin: 60 wykład + 30 samokształcenie

Studia stacjonarne

Semestr: zimowy

Rok studiów: 2

Ilość punktów ECTS: 4

Warunki wstępne

Grupa treści kształcenia, w ramach której przedmiot jest realizowany:

- Kierunkowe

Typ przedmiotu:

- Obowiązkowy do zaliczenia semestru / roku studiów

Cele przedmiotu:

Celem przedmiotu jest:

1. Zapoznanie studentów z zasadami opieki pielęgniarstwa, kształtowanie umiejętności umożliwiających zapewnienie opieki pielęgniarstwa nad chorymi ze schorzeniami wewnętrznymi w warunkach szpitalnych i domowych z uwzględnieniem obowiązujących procedur i standardów. Wykłady z pielęgniarstwa internistycznego obejmują wybrane modele opieki nad chorymi ze schorzeniami internistycznymi przedstawiające problemy zdrowotne u pacjentów oraz sposoby ich rozwiązywania ułatwiające planowanie i sprawowanie opieki, opiekę pielęgniarstwa podczas przygotowania pacjentów do specjalistycznych badań diagnostycznych zgodnie z obowiązującymi procedurami oraz po ich wykonaniu, wskazówki edukacyjne dotyczące przygotowania chorych do samokontroli i samoopieki.
2. Uzyskanie przez studentów wiedzy z zakresu etiologii i patofizjologii chorób wewnętrznych.
3. Zapoznanie z objawami klinicznymi oraz diagnostyką laboratoryjną i obrazową w internistycznym w stanach nagłych i chorobach przewlekłych.
4. Przedstawienie podstaw metod leczniczych stosowanych w chorobach wewnętrznych zwłaszcza w aspekcie ich skuteczności oraz możliwych objawów ubocznych.
5. Nauka współdziałania z lekarzem w zakresie przygotowania chorego do badań diagnostycznych oraz współdziałaniu w ich wykonywaniu z uwzględnieniem możliwych błędów przedlaboratoryjnych.
6. Przygotowanie do planowania optymalnej internistycznej opieki pielęgniarstwa w warunkach szpitalnych i domowych w oparciu o analizę stanu chorego i zalecenia lekarskie.

Zamierzone efekty kształcenia:

WIEDZA: student, który zaliczył przedmiot:

- zna metody oceny stanu zdrowia chorego, objawy i przyczyny wybranych zaburzeń i zmian chorobowych
- posiada wiedzę na temat nowoczesnych metod diagnostycznych, przygotowania chorych do badań oraz opieki nad chorym w czasie i po wykonaniu badania
- posiada ogólną znajomość modeli opieki pielęgniarstwa nad chorymi ze schorzeniami internistycznymi z uwzględnieniem wytycznych i obowiązujących standardów.
- zna zakres i metody edukacji dotyczące przygotowania chorych do samoopieki w warunkach domowych.

UMIEJĘTNOŚCI: student, który zaliczył przedmiot potrafi:

- posiada umiejętność oceny stanu bio-psycho-społecznego chorego
- podjąć działania diagnostyczne oraz zastosować procedury medyczne w celu przygotowania chorego do badań diagnostycznych oraz zapewnienia opieki nad chorym w trakcie i po badaniach
- interpretować wyniki badań diagnostycznych
- identyfikować najczęściej występujące problemy zdrowotne chorych w różnych jednostkach chorobowych i formułować diagnozę pielęgniarstwa
- określić cele pielęgniarstwa

PIEŁĘGNIARSTWO

- planować i uzasadniać działania pielęgniarskie ukierunkowane na rozwiązanie najczęściej występujących problemów zdrowotnych chorych w wybranych jednostkach chorobowych
- planować działania edukacyjne dla chorych w wybranych jednostkach chorobowych
- dokumentować opiekę metodą procesu pielęgnowania

KOMPETENCJE/POSTAWY: student, który zaliczył przedmiot nabędzie następujące postawy:

- akceptuje zasady etyki zawodowej
- demonstruje odpowiedzialność za jakość sprawowanej opieki
- jest świadomy konieczności doskonalenia umiejętności zawodowych i uaktualniania wiedzy

Metody dydaktyczne:

Wykład informacyjny, dyskusja dydaktyczna.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu:

Egzamin testowy.

Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności – Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności

- **Godziny kontaktowe np. konwersatorium, wykład – 60**
- **Przygotowanie się do zajęć, lektury – 10**
- **Przygotowanie się do egzaminu – 10**
- **Przygotowanie referatu, eseju, prezentacji – 10**
- **samokształcenie – 30**
- **Inne formy –**
- **Sumaryczna liczba punktów ECTS 4 –120**

Instrukcja do tej tabelki: przyjmuje się, że 1 ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy wymaganej od studenta dla osiągnięcia założonych efektów kształcenia. Jeśli przedmiotowi Państwa przypisano np. 3 pkt. ECTS, to oznacza, że należy zasugerować studentowi liczbę godzin przeznaczonych na jego aktywność związaną z danym przedmiotem.

Treści merytoryczne przedmiotu:

Interna:

1. Etiologia i patofizjologia chorób wewnętrznych
2. Objawy kliniczne chorób wewnętrznych
3. Diagnostyka laboratoryjna.
4. Diagnostyka obrazowa.
5. Podstawowe metody lecznicze w internie.
6. Wczesne rozpoznawanie i postępowanie w stanach nagłych.

Piel. internistyczne:

1. Pielęgniarska ocena czynników ryzyka chorób układu krążenia.
2. Opieka pielęgniarska nad pacjentami ze schorzeniami układu krążenia. Edukacja chorego ze schorzeniami układu krążenia (choroba wieńcowa, niewydolność serca, nadciśnienie tętnicze)
2. Opieka pielęgniarska nad chorym ze schorzeniami układu oddechowego. Przygotowanie chorych do samokontroli i samoopieki, udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych
3. Wybrane modele opieki pielęgniarskiej chorego ze schorzeniami układu pokarmowego, udział pielęgniarki w diagnostyce i edukacji chorego.
4. Model opieki pielęgniarskiej chorego z nadczynnością i niedoczynnością tarczycy
5. Opieka pielęgniarska nad chorym z cukrzycą, profilaktyka powikłań ostrych i przewlekłych. Przygotowanie chorych z cukrzycą do samoobserwacji i samoopieki.
6. Opieka pielęgniarska nad osobami z niewydolnością nerek, edukacja chorych.
7. Opieka pielęgniarska nad chorym ze schorzeniami układu krwiotwórczego.

PIELĘGNIARSTWO

Samokształcenie:

Skuteczność i możliwe objawy uboczne stosowanych terapii.

Różnicowanie opieki pielęgniarskiej w zależności od charakteru i przebiegu choroby.

Wybrane modele opieki pielęgniarskiej nad pacjentem ze schorzeniami tkanki łącznej

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej obowiązującej do zaliczenia przedmiotu

Literatura podstawowa:

1. Szczekliki A.: Choroby wewnętrzne. Wyd. Medycyna Praktyczna, Kraków 2005
2. Kokot F.: Choroby wewnętrzne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2005
3. Pączek L., Mucha K., Foroniewicz B.: Choroby wewnętrzne – podręcznik dla studentów pielęgniarstwa i położnictwa. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2005.

Literatura uzupełniająca:

1. Tatoń J., Czech A.: Cukrzyca: podręcznik diagnostyki i terapii. Wyd. Elamed, Katowice 2009.
2. Sieradzki J., Koblik T.: Zespół stopy cukrzycowej. Wyd. Via medica, Gdańsk 2008.
3. Polański J.: Hepatologia-kompendium. Wyd. Medical Tribune Polska, Warszawa 2004.
4. Januszewicz A.: nadciśnienie tętnicze-zarys patogenezy, diagnostyki i leczenia. Wyd. Medycyna Praktyczna, Kraków 2008.
5. Dubiel J., Korewicki J., Grodzicki T.: Niewydolność serca. Wyd. Via Medica, Gdańsk 2004.
6. Myśliwiec M.: Choroby nerek. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008.
7. Khan G., Lynch J.: Choroby płuc. Diagnostyka i terapia. Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 1999.

Czasopisma:

1. Magazyn Pielęgniarki i Położnej
2. Pielęgniarstwo XXI Wieku
3. Medycyna Praktyczna

Pielęgniarstwo internistyczne:

Literatura podstawowa:

1. Szczekliki A.: Choroby wewnętrzne. Wyd. Medycyna Praktyczna, Kraków 2005
2. Kokot F.: Choroby wewnętrzne. Wyd. Lek. PZWL Warszawa 2005
3. Pączek L., Mucha K., Foroniewicz B.: Choroby wewnętrzne – podręcznik dla studentów pielęgniarstwa i położnictwa. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2004
4. Talarska D., Zozulińska-Ziółkiewicz: Pielęgniarstwo internistyczne. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2009
5. Kózka M., Płaszewska-Żytko (red.): Diagnostyka i interwencje pielęgniarskie w praktyce klinicznej. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2008

Literatura uzupełniająca:

1. Dłużniewski M., Mamcarz A., Krzyżak P.: Zaburzenia rytmu serca, kardiologia praktyczna. A.M. Warszawa 2004
2. Domszyńska Robak: Podstawy hematologii. Czelej, Lublin 2003
3. Dubiel J., Korewicki J., Grodzicki T.: Niewydolność serca. Wyd. Via Medica, Gdańsk 2004.
4. Januszewicz A.: nadciśnienie tętnicze-zarys patogenezy, diagnostyki i leczenia. Wyd. Medycyna Praktyczna, Kraków 2008.
5. Khan G., Lynch J.: Choroby płuc. Diagnostyka i terapia. Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 1999.
6. Malinowska K., Dega W. (red.): Rehabilitacja medyczna. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2001
7. Morrow Cavanaugh B.: Badania laboratoryjne i obrazowe dla pielęgniarek. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2006
8. Myśliwiec M.: Choroby nerek. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008.
9. Podolec P. (red.): Podręcznik Polskiego Forum Profilaktyki t.1 Medycyna Praktyczna, Kraków 2007
10. Polański J.: Hepatologia-kompendium. Wyd. Medical Tribune Polska, Warszawa 2004.
11. Rutkowski B. (red.): Dializoterapia w praktyce pielęgniarskiej. Wyd. Med. MAKmed, Gdańsk 2002
12. Sieradzki J., Koblik T.: Zespół stopy cukrzycowej. Wyd. Via medica, Gdańsk 2008.
13. Tatoń J., Czech A.: Cukrzyca: podręcznik diagnostyki i terapii. Wyd. Elamed, Katowice 2009.
14. Tatoń J.: Poradnik dla osób z cukrzycą typu 2, Wyd. Lek. PZWL Warszawa 2002
15. Zimmerman-Górska I.: Choroby reumatyczne – podręcznik dla studentów. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2004

PIELĘGNIARSTWO

Stopień, imię i nazwisko: mgr Marta Chruślicka, mgr A. Sajdak

Nazwa przedmiotu: Interna i pielęgniarstwo internistyczne

Formuła zajęć: zajęcia praktyczne.

Typ studiów: I stopnia

Liczba godzin: 120

Studia stacjonarne

Semestr: zimowy

Rok studiów: 2

Ilość punktów ECTS: 5

Warunki wstępne

zaliczenie treści wykładów z interny, anatomii, fizjologii

Grupa treści kształcenia, w ramach której przedmiot jest realizowany:

- Kierunkowe

Typ przedmiotu:

- Obowiązkowy do zaliczenia semestru / roku studiów

Cele przedmiotu:

Przygotowanie studentów do prowadzenia opieki nad chorymi ze schorzeniami wewnętrznymi w oparciu o model procesu pielęgnowania.

Doskonalenie umiejętności wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych zgodnie z aktualnymi procedurami.

Zaprezentowanie najważniejszych aspektów skutecznej komunikacji.

Zamierzone efekty kształcenia:

WIEDZA:

Wymieni obowiązujące przepisy i procedury na oddziale internistycznym

Scharakteryzuje metody diagnostyczne stosowane na oddziale

Przedstawi cele, plan, treści, metody i środki dydaktyczne do przeprowadzenia edukacji chorego lub jego rodziny

Wyjaśni choremu cel i przebieg badania diagnostycznego

Wskaże bariery komunikacyjne w relacjach interpersonalnych

Wyjaśni na czym polega aktywne słuchanie.

UMIEJĘTNOŚCI:

Kompetencje w zakresie opiekuńczości

Ocenia zakres deficytu samoopieki pacjenta w zakresie czynności higienicznych (zmiana bielizny pościelowej i osobistej choremu leżącemu, toaleta całego ciała w łóżku, toaleta jamy ustnej, toaleta krocza mycie głowy, stosowanie zabiegów przeciw wszawiczych)

Ocenia deficyt samoopieki w zakresie odżywiania (karmienie doustne, dożyłdawkowe, pozajelitowe)

Rozwiązuje trudności pacjenta w zakresie wydalania (kroplowy wlew doodbytniczy, wlewka doodbytnicza ,lewatywa, cewnikowanie, płukanie pęcherza moczowego, założenie suchej rurki do odbytu)

Dokumentuje informacje o sytuacji zdrowotnej pacjenta

Formułuje diagnozy pielęgniarские i cel opieki

Planuje interwencje pielęgniarские

Przeprowadza zaplanowane działania pielęgniarские

Interpretuje efekt końcowy wdrażonego planu opieki

Kompetencje w zakresie współdziałaniu w terapii

Interpretuje pomiary parametrów życiowych (tętno, ciśnienie tętnicze, oddech, temperaturę stan świadomości, pulsoksymetrii, diurezy

Ocenia stopień przewodnienia lub odwodnienia pacjenta

Ocenia stopień odżywienia pacjenta np. wskaźnik BMI

Wykonuje pomiar glukozy we krwi włośniczkowej

PIELĘGNIARSTWO

Podaje doraźnie tlen
Pobiera materiał do badań analitycznych i bakteriologicznych
Podaje choremu leki różnymi drogami zgodnie ze zleceniem lekarskim
Dokumentuje wykonane zlecenia lekarskie
Prowadzi bilans płynów u pacjenta
Potrafi opatrzyć rany odleżynowe włącznie do III stopnia
Potrafi założyć/ usunąć zgłębnik do żołądka
Wykonuje kaniulacje żył obwodowych
Podaje lek za pomocą pompy infuzyjnej
Przeprowadza kontrole sprawności sprzętu, aparatury obecnej na oddziale

Kompetencje w zakresie usprawniania
Przeprowadza rehabilitację przytóżkową (sadzanie pacjenta, pionizacja, ćwiczenia izometryczne, bierne, czynne, ćwiczenia oddechowe)
Zakłada materac przeciwoleżynowy w celach profilaktycznych lub terapeutycznych
Stosuje udogodnienia w celach profilaktycznych lub terapeutycznych
Potrafi zastosować metodę aktywnego słuchanie w komunikacji z pacjentem

KOMPETENCJE/POSTAWY:

Demonstruje empatyczną postawę w relacjach z pacjentem
Jest świadomy konieczności ustawicznego doskonalenia zawodowego
Współpracuje w grupie przyjmując w niej różne role
Demonstruje odpowiedzialność za efekt końcowy wdrażonych działań pielęgniarskich
Ma nawyk organizowania własnego stanowiska pracy z uwzględnieniem obowiązujących przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy

Metody dydaktyczne:

Dyskusja dydaktyczna, odgrywanie ról, instruktaż bieżący, praca z chorym, sprawdzian ustny, pogadanka.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu:

100% obecności, obserwacja uczestnicząca, metoda przypadku, ocena dokumentowania procesu pielęgnowania, zaliczenie w dzienniczku umiejętności praktycznych, przeprowadzenie edukacji pacjenta, samoocena

Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności – Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności

- Godziny kontaktowe np. konwersatorium, wykład – 10
- Przygotowanie się do zajęć, lektury – 10
- Przygotowanie się do egzaminu – 0
- Przygotowanie referatu, eseju, prezentacji – 10
- Ćwiczenia- 120
- Inne formy –
- Sumaryczna liczba punktów ECTS -150

Instrukcja do tej tabelki: przyjmuje się, że 1 ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy wymaganej od studenta dla osiągnięcia założonych efektów kształcenia. Jeśli przedmiotowi Państwa przypisano np. 3 pkt. ECTS, to oznacza, że należy zasugerować studentowi liczbę godzin przeznaczonych na jego aktywność związaną z danym przedmiotem.

Treści merytoryczne przedmiotu:

Opis treści przedmiotu z uwzględnieniem podziału na grupy tematyczne i czas realizacji. Każdy wykład powinien zawierać opis treści programowych omawianych na wykładzie

PIEŁĘGNIARSTWO

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej obowiązującej do zaliczenia przedmiotu

Literatura podstawowa:

1. Daniluk J., Jurkowska G. (red.): Zarys chorób wewnętrznych dla studentów pielęgniarstwa, Czelej, Lublin 2005
2. Szczeklik A. : Choroby wewnętrzne Medycyna Praktyczna, Kraków 2005
3. Kokot F.: Choroby wewnętrzne, PZWL Warszawa 2004
4. Pączek L.(red) : Choroby wewnętrzne – podręcznik dla studentów pielęgniarstwa i położnictwa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2004
5. Rosenberg M. :Porozumienie bez przemocy, Wydawnictwo Czarna Owca Warszawa 2011

Literatura uzupełniająca:

1. Czech A. Tatoń: Diabetologia, Wydawnictwo lekarskie PZWL 2001
2. Domożyńska Robak: Podstawy hematologii, Czelej, Lublin 2003
3. Dubiel, Korewicki, Gridzicki :Niewydolność serca, Via Medica Gdańsk 2004
4. Dłużniewski M., Mamcarz A, Krzyżak P: Zaburzenia rytmu serca, \kardiologia praktyczna, A.M. Warszawa 2004
5. Hanas Ragnar :Cukrzyca typu 1, Wydawnictwo Dia-Pol Spółka z o.o. Bydgoszcz 2003
6. Herold G. (i współ.): Medycyna Wewnętrzna, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008
7. Hough Rachael, Ul Hag: Choroby wewnętrzne, Wydawnictwo medyczne Urban Partner, Wrocław 2005
8. Hough Rachael, Ul Hag: Kardiologia, Wydawnictwo medyczne Urban Partner, Wrocław 2005
9. Januszewicz W. Kokot F. : Interna Wydawnictwo lekarskie PZWL 2002
10. Januszewicz A.: Nadciśnienie tętnicze zarys patogenezy, diagnostyki i leczenia .Medycyna Praktyczna, Kraków 2007
12. Kózka M :Wybrane standardy opieki pielęgniarskiej, Zakład Pielęgniarstwa Klinicznego Instytut Pielęgniarstwa CM UJ Kraków 1997
13. Krajewska-Kułak E., Szczepański M.: Badanie fizykalne w praktyce pielęgniarek i położnych, Czelej, Lublin 2008
14. Malinowska K., Dega W.(red): Rehabilitacja medyczna. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2001
15. Morrow Cavanaugh B. :Badania laboratoryjne i obrazowe dla pielęgniarek. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2006
16. Myśliwiec M: Choroby nerek. Wydawnictwo lekarskie PZWL, Warszawa 2008
- Polański J: Hepatologia-kompedium. Wyd. Medical Tribune Polska, Warszawa 2004
17. Poznańska S Płaszewska: Żywko L :Wybrane modele pielęgniarstwa, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego 2001
18. Rowińska-Zakrzewska E., Kuś J., Choroby układu oddechowego, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2004
19. Rutkowski Bolesław: Dializoterapia w praktyce pielęgniarskiej, Wydawnictwo Medyczne MAKmed, Gdańsk 2002
20. Sieradzki J, Koblík T: Zespół stopy cukrzycowej. Wyd. Via medica, Gdańsk 2008.
21. Thompson John Marcus: Zapalenie stawów, Dom Wydawniczy REBIS Poznań 2004
22. Tatoń J :Poradnik dla osób z cukrzycą typu 2, Wydawnictwo lekarskie PZWL Warszawa 2002
23. Tatoń J. :Intensywne leczenie cukrzycy typu 1, Intensywne leczenie cukrzycy typu 2, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2004
24. Tatoń J.: Diagnostyka internistyczna PZWL 2003
25. Zimmerman-Górska I.: Choroby reumatyczne – podręcznik dla studentów. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2004

PIELĘGNIARSTWO

Stopień, imię i nazwisko: mgr Ewa Kurleto-Kaliłowska
Nazwa przedmiotu: Filozofia i etyka zawodu pielęgniarki
Formuła zajęć: konwersatorium
Typ studiów: I stopnia
Liczba godzin: 30 konwersatorium + 30 samokształcenie
Studia stacjonarne
Semestr: zimowy
Rok studiów: 2
Ilość punktów ECTS: 2

Warunki wstępne

Filozofia i etyka - cz. I wg treści programowych zrealizowanych w semestrze poprzedzającym treści niniejszego sylabusu

Grupa treści kształcenia, w ramach której przedmiot jest realizowany:

- Kierunkowe

Typ przedmiotu:

- Obowiązkowy do zaliczenia semestru / roku studiów

Cele przedmiotu:

Wskazanie na konieczność używania precyzyjnego języka w trakcie rozważań filozoficzno - etycznych. Zapoznanie studenta z koncepcjami człowieka w historii filozofii, jak również z nurtami filozoficzno - etycznymi. Pokazanie relacji między filozofią, etyką a praktyką zawodową. Przygotowanie absolwentów do samodzielnej analizy tekstów filozoficzno-etycznych.

Zamierzone efekty kształcenia:

WIEDZA: Przygotowanie słuchacza do: rozpoznania i próby rozwiązania konfliktów moralnych w codziennym życiu i w pracy zawodu pielęgniarki .

UMIEJĘTNOŚCI: Student który zaliczył przedmiot: analizuje, interpretuje teksty filozoficzno-etczne.

KOMPETENCJE/POSTAWY: Student który zaliczył przedmiot: Dbą o prestiż zawodu.

Metody dydaktyczne:

Omawianie zagadnień teoretycznych - prezentacja multimedialna, omawianie przypadków opartych na doświadczeniu zawodowym, rozwiązywanie przypadków, referaty, filmy...

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu:

80%oceny końcowej to egzamin ustny, 20%udział w dyskusji, referat.

Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności – Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności

- Godziny kontaktowe - konwersatorium – 30
- Samokształcenie – 30
- Przygotowanie się do egzaminu –
- Przygotowanie referatu, eseju, prezentacji –
- Inne formy –
- Inne formy –
- Sumaryczna liczba punktów ECTS 2 – 60

Instrukcja do tej tabelki: przyjmuje się, że 1 ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy wymaganej od studenta dla osiągnięcia założonych efektów kształcenia. Jeśli przedmiotowi Państwa przypisano np. 3 pkt. ECTS, to oznacza, że należy zasugerować studentowi liczbę godzin przeznaczonych na jego aktywność związaną z danym przedmiotem.

Treści merytoryczne przedmiotu:

W ramach konwersatorium:

Racjonalizm, empiryzm, sceptycyzm, irracjonalizm. - 2h.

PIEŁĘGNIARSTWO

Jońska filozofia przyrody. - 2h.

Różne nurty filozoficzne:

Egzystencjalizm. - 2h.

Personalizm. -2h.

Hedonizm, eudajmonizm, utilitaryzm, paternalizm, deontologia. - 4h.

Etyka niezależna. - 2h.

Bioetyka genetyczna. - 2h.

Bioetyka badan naukowych . - 2h.

Bioetyka resuscutacji, śmierć pnia mózgu. - 4h.

Bioetyka transplantologii. - 2h.

Bioetyka kresu życia: Uporczywa terapia, eutanazja. Film o eutanazji - 4h.

Konwencje i deklaracje bioetyczne. - 2h.

Pojęcie osoby a zasada jakości życia, godność osoby, wolność - autonomia, sumienie szacunek do życia ludzkiego, odpowiedzialność jako norma etyczna. - 4h

Samokształcenie:

- kierunki i teorie filozoficzne wywierające wpływ na hierarchię wartości i ocenę moralną czynów; lektura własna na podstawie wykazu bibliograficznego wskazanego przez prowadzącego zajęcia, a także własnych poszukiwań literackich studenta – 4h
- etyka troski i wsparcia – lektura i refleksja nad opracowanymi przez prowadzącego zajęcia studium przypadków – 4h
- etyka komunikacji interpersonalnej - lektura i refleksja nad opracowanymi przez prowadzącego zajęcia studium przypadków – 2h
- wrażliwość moralna - lektura i refleksja nad opracowanymi przez prowadzącego zajęcia studium przypadków – 4h
- człowiek jako podmiot i przedmiot decyzji etycznych - lektura i refleksja nad opracowanymi przez prowadzącego zajęcia studium przypadków – 4h
- problemy i dylematy etyczne w zawodzie pielęgniarki - lektura i refleksja nad opracowanymi przez prowadzącego zajęcia studium przypadków – 6h
- problemy bioetyczne - lektura i refleksja nad opracowanymi przez prowadzącego zajęcia studium przypadków – 2h
- kodeks etyki zawodowej-jako przejaw świadomości moralnej środowiska zawodowego i drogowskaz działań moralnych - lektura i refleksja nad opracowanymi przez prowadzącego zajęcia studium przypadków – 3h
- autorytety zawodowe dawne i współczesne – opracowanie własne studenta – 1h

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej obowiązującej do zaliczenia przedmiotu

Literatura podstawowa:

- 1. Ch. Delius, M. Gatzemeier, D. Sertcan, Historia filozofii od starożytności do czasów współczesnych. Konemann. 2000.
- 2.A. Nawrocka -Ethos w zawodach medycznych. Wydawnictwo WAM Kraków 2008 .
- 3.T. Ślipko- Spacerem po etyce.Petrus Kraków 2010.
- 4.R. Feniksen. Przystań Hipokratesa. Rozważania o etyce i eutanazji.Świat książki. Warszawa 2010.
- 5.Kodeks Etyki Zawodowej Pielęgniarki i Położnej Rzeczypospolitej Polskiej. Małopolska Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Krakowie. ad vocem. Kraków 2005.
- 6.T.S. Fry. Etyka w praktyce pielęgniarskiej. Zasady podejmowania decyzji. PTP. Warszawa - Lublin Wydanie II polskie 2009.
- **Literatura uzupełniająca:**
- 1.W. Tatarkiewicz. Historia Filozofii. tom I, II, III. WYDAWNICTWO NAUKOWE PWN Warszawa 1999.
- 2.R. Ingarden - Książeczka o człowieku. Wydawnictwo Literackie. Kraków 1998.
- 3.I. Kant - Uzasadnienie metafizyki moralności. Aletya Warszawa 2002.
- 4.J. Tischner - Jak żyć. TUM. Wrocław 2000.
- 5.Platon. Dialogi. Tom I, II. Przełożył oraz wstępami i objaśnieniami opatrzył Władysław wi twicki. Wydawnictwo ANTYK Kęty 1999.

PIEŁĘGNIARSTWO

- 6.J. Tischner - Myślenie według wartości. Wydawnictwo Znak. Kraków 2005.
  - 7.Z. Szawarski. Mądrość i sztuka leczenia.słowo/obrazterytoria. Gdańsk 2005.
  - 8.Jan Paweł II. Salvifici Doloris. Wydawnictwo TUM. Wrocław 2001.
  - 9.K. Wojtyła. Miłość i odpowiedzialność. Wydawnictwo KUL. Lublin 2001.
  - 10.K. Wojtyła. Osoba i czyn oraz inne studia antropologiczne. wydawnictwo KUL. Lublin 20000.
  - 11.R. Fenigsen. Eutanazja. Śmierć z wyboru?.W drodze. Poznań 2002.
  - 12.J. Tischner, J. Lipiec M. H. Sych, W: Sztuka rozmowy z chorym Wydawnictwo ad vocem Kraków2001.
-
-

tryb stacjonarny – 3,5 roku, 7 semestrów • semestr 3

PIEŁĘGNIARSTWO

Stopień, imię i nazwisko: prof. dr hab. Mikołaj Spodaryk, dr n.med. Grażyna Dębska

Nazwa przedmiotu: Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne

Formuła zajęć: wykład

Typ studiów: I stopnia

Liczba godzin: 60 wykład + 30 samokształcenie

Studia stacjonarne

Semestr: zimowy

Rok studiów: 2

Ilość punktów ECTS: 4

Warunki wstępne

(Zagadnienia dotyczące opieki nad dzieckiem zdrowym realizowane w przedmiocie Podstawowa Opieka Zdrowotna realizowanym na I roku studiów, świadczenia zdrowotne nad dzieckiem w podstawowej opiece zdrowotnej, profilaktyka wieku rozwojowego, szczepienia ochronne, ocena rozwoju dziecka.

Zagadnienia z zakresu psychologii rozwojowej - rozwój w poszczególnych etapach)

Grupa treści kształcenia, w ramach której przedmiot jest realizowany:

- Kierunkowe

Typ przedmiotu:

- Obowiązkowy do zaliczenia semestru / roku studiów

Cele przedmiotu:

Po zakończeniu zajęć w ramach tego przedmiotu student powinien: poznać zasady opieki pielęgniarstwiej nad dzieckiem i jego rodziną,

- wyjaśnić wpływ choroby na funkcjonowanie dziecka i jego procesy rozwojowe,
- scharakteryzować najczęściej występujące choroby wieku rozwojowego,
- podejmować działania opiekuńczo-pielęgnacyjne w zależności od wieku i stanu chorego,
- poprowadzić edukację dziecka i jego rodziny w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób,
- przestrzega zasad etyki zawodowej, praw dziecka hospitalizowanego.

Cele samokształcenia:

przygotowanie studenta do samodzielnej pracy z tekstem i jego opracowania (streszczenie)

rozwijanie: myślenia, umiejętności pisania oraz analizy i wyciągania wniosków

rozwijanie umiejętności poszukiwania tekstów źródłowych

rozwijanie umiejętności samodzielnego wypowiedzania się

Zamierzone efekty kształcenia:

WIEDZA: charakteryzuje najczęściej występujące choroby okresu noworodkowego i wieku rozwojowego (patofizjologia, objawy, leczenie, powikłania), wymienia czynniki ryzyka chorób wieku rozwojowego, wyjaśnia wpływ choroby na funkcjonowanie dziecka i jego rodziny, wyjaśnia zasady pielęgnowania zindywidualizowanego, wyjaśnia podstawy opieki nad noworodkiem i dzieckiem w wieku rozwojowym, zbierze informacje konieczne do opracowania tematu samokształceniowego

UMIEJĘTNOŚCI: rozpoznaje uwarunkowania zdrowia dziecka, analizuje stan dziecka pod kątem patofizjologii, objawów, leczenia, powikłań, samodzielnie tworzy diagnozy pielęgniarstwiej w oparciu o opis przypadku, formułuje cele opieki projektuje plan opieki pielęgniarstwiej wykona pracę na wybrany przez siebie temat w ciekawej formie

KOMPETENCJE/POSTAWY: systematycznie wzbogaca wiedzę z zakresu opieki nad dzieckiem, mającą na celu dążenie do profesjonalizmu wykorzysta wszystkie możliwości do własnego rozwoju krytycznie ocenia swoją pracę

Metody dydaktyczne:

omawianie zagadnień teoretycznych, prezentacja multimedialna, omawianie przypadków, dyskusja dydaktyczna. Samokształcenie: przygotowanie pisemnej pracy poglądowej w oparciu o aktualne źródła przygotowanie streszczenia wystąpienia ustnego (prezentacji multimedialnej, referatu)

PIELĘGNIARSTWO

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu:

Egzamin testowy pytania jednokrotnego wyboru po zaliczeniu zajęć praktycznych z pediatrii i pielęgniarstwa pediatrycznego

Samokształcenie: zaliczenie w oparciu o aktywność studenta, samodzielność i oryginalność pomysłu.

Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności – Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności

- **Godziny kontaktowe np. konwersatorium, wykład – 60**
- **Przygotowanie się do zajęć, lektury – 10**
- **Przygotowanie się do egzaminu – 10**
- **Przygotowanie referatu, eseju, prezentacji – 10**
- **Samokształcenie- 30**
- **Inne formy –**
- **Sumaryczna liczba punktów ECTS 4 –120**

Instrukcja do tej tabelki: przyjmuje się, że 1 ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy wymaganej od studenta dla osiągnięcia założonych efektów kształcenia. Jeśli przedmiotowi Państwa przypisano np. 3 pkt. ECTS, to oznacza, że należy zasugerować studentowi liczbę godzin przeznaczonych na jego aktywność związaną z danym przedmiotem.

Treści merytoryczne przedmiotu:

Treści kształcenia – wykłady kliniczne z pediatrii

1. Odrębności anatomiczne i czynnościowe wieku dziecięcego. 1 godz.
2. Patologia okresu noworodkowego: niedotlenienie okołoporodowe, wcześniactwo, hipotrofia wewnątrzmaciczna, noworodek matki chorej na cukrzycę, żółtaczkę, choroba hemolityczna, zespół zaburzeń oddychania, dysplazja, zespół aspiracji smółki, zakażenia 3 godz.
3. Zagadnienia genetyki w pediatrii. Wady wrodzone u dzieci (wybrane) 1 godz.
4. Etiologia, patogenezę i obraz kliniczny i leczenie chorób układu oddechowego u dzieci 2 godz.
5. Choroby alergiczne- etiologia, patogenezę, obraz kliniczny, diagnoza i leczenia 2 godz.
6. Wybrane zagadnienia z laryngologii dziecięcej 2 godz.
7. Etiologia, patogenezę, obraz kliniczny i leczenie chorób układu pokarmowego u dzieci 2 godz.
8. Symptomatologia i postępowanie lecznicze w chorobach układu krążenia. Wady serca 2 godz.
9. Choroby nerek i dróg moczowych, diagnostyka i leczenie 2 godz.
10. Wybrane zagadnienia z neurologii dziecięcej 2 godz.
11. Wybrane zagadnienia z endokrynologii dziecięcej 2 godz.
12. Cukrzyca wieku dziecięcego; specyfika cukrzycy u dzieci, zasady leczenia. 1 godz.
13. Etiologia, patogenezę, obraz kliniczny i leczenie wybranych chorób układowych tkanki łącznej u dzieci. 2 godz.
14. Choroby zakaźne i pasożytnicze wieku dziecięcego- rozpoznanie różnicowe 1 godz.
15. Nowotwory u dzieci 1 godz.
16. Stany nagłe w pediatrii 2 godz.
17. Problemy żywieniowe wieku rozwojowego 2 godz.

Treści kształcenia – wykłady z pielęgniarstwa pediatrycznego.

1. Okresy wzrastania i rozwoju. Czynniki wpływające na rozwój dziecka 1 godz.
2. Rozwój somatyczny i psychoruchowy dzieci w poszczególnych okresach życia 1 godz.
3. Reakcje dziecka i rodziców na chorobę i hospitalizację. Zadania pielęgniarki w stosunku do dziecka hospitalizowanego i jego rodziców/rodziny 1 godz.
4. Pielęgnowanie zdrowego dziecka (noworodka, niemowlęcia, dziecka małego). Zasady żywienia 1 godz.
5. Pielęgnowanie noworodka i wcześniaka w wybranych stanach chorobowych 2 godz.
6. Zapobieganie chorobom, urazom i wypadkom u dzieci 1 godz.
7. Pielęgnowanie dziecka w wybranych chorobach genetycznych. Psychospołeczne aspekty chorób uwarunkowanych genetycznie i wad rozwojowych u dzieci 2 godz.

PIELĘGNIARSTWO

8. Problemy pielęgnacyjne dziecka w chorobach układu oddechowego. Cel i plan pielęgnacji z uzasadnieniem -zapalenie płuc oskrzelików, mukowiscydoza 2 godz.
9. Pielęgnowanie i obserwacja dzieci z chorobami alergicznymi -atopowe zapalenie skóry, astma oskrzelowa 2 godz.
10. Specyfika opieki pielęgniarstwiej w najczęściej występujących schorzeniach laryngologicznych. 1 godz.
11. Problemy pielęgnacyjne dziecka w wadach przewodu pokarmowego 1 godz.
12. Problemy pielęgnacyjne dziecka w chorobach układu pokarmowego na przykładzie biegunki, celiakii. Problemy pielęgnacyjne dziecka odwodnionego 2 godz.
13. Pielęgnowanie dziecka w schorzeniach układu krążenia: niewydolność serca wady serca 2 godz.
14. Problemy pielęgnacyjne dziecka w chorobach układu moczowego i dróg moczowych na przykładzie dziecka z zapaleniem układu moczowego, moczeniem nocnym oraz zespołu nerczycowego 2 godz.
13. Problemy pielęgnacyjne dziecka w schorzeniach układu krwiotwórczego na przykładzie dziecka z niedokrwistością niedoborową oraz hemofilią 2 godz.
14. Problemy pielęgnacyjne dziecka w wybranych chorobach układu nerwowego-padaczka, mózgowe porażenie dziecięce, drgawki gorączkowe. Choroby zakaźne układu nerwowego 2 godz.
15. Problemy pielęgnacyjne dziecka w wybranych chorobach układowych tkanki łącznej 1 godz.
16. Pielęgnowanie dziecka w zespole Schonleina-Henocha problemy, cel opieki plan interwencji pielęgniarstwiej 1 godz.
17. Problemy pielęgnacyjne dziecka z cukrzycą. Udział pielęgniarstwiej w edukacji chorych i ich rodzin 1 godz.
18. Dysplazja i wrodzone zwłknięcie stawu biodrowego – zasady postępowania leczniczo-pielęgnacyjnego 1 godz.
19. Problemy pielęgnacyjne dziecka z wadami rozwojowymi twarzy czaszki 1 godz.
20. Pielęgnowanie dziecka z chorobą nowotworową. Rodzaje i formy wsparcia 1 godz.
21. Problemy psychospołeczne wieku rozwojowego. ADHD, dziecko krzywdzone maltretowane 1 godz.

Samokształcenie:

Student ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela, bądź zaproponowanie własnej, zgodnie z zainteresowaniami studenta.

Student może pogłębić wiedzę m.in. na temat:

1. „Problemy pielęgnacyjne i psychospołeczne dziecka z mózgowym porażeniem dziecięcym”.
2. „Problemy pielęgnacyjne i wychowanie dziecka z zespołem ADHD”
3. „Swoiste problemy młodzieży w wieku dojrzewania”.
4. „Problemy pielęgnacyjne dziecka z chorobami alergicznymi. Współczesne poglądy na profilaktykę chorób alergicznych u dzieci”.
5. „Pielęgnowanie śmiertelnie chorego dziecka. Wsparcie i pomoc rodzinie”

Student ma możliwość przygotowania streszczenia i zaprezentowanie ustnie ciekawego artykułu z czasopiśmie naukowych z dziedziny pediatrii i opieki nad dzieckiem zdrowym i chorym

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej obowiązującej do zaliczenia przedmiotu

Literatura podstawowa:

1. Dworkin Paul H.: Pediatria. Urban&Partner, Wrocław 2000
2. Muscari M.: Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne. Czelej, Lublin 2005
3. Pawlaczyk B.: Pielęgniarstwo pediatryczne. PZWL, Warszawa 2006
4. Pawlaczyk B.: Zarys pediatrii. PZWL, Warszawa, 2005
5. Luxner K.L.: Pielęgniarstwo pediatryczne (red. naukowa wydania polskiego Dróźdz-Gessner Z.) Urban&Partner 2005
6. red. Cepuch G. i wsp. Modele pielęgnowania dziecka przewlekle chorego. PZWL 2011

Literatura uzupełniająca:

6. Górnicki B., Dębiec B. (red.): Pediatria. PZWL, Warszawa, 2002
7. .Kubicka K. Kawalec W (red): Pediatria. Tom-1-2. PZWL Warszawa 2006
8. Illing S.: Pediatria. Wyd. Urban&Partner, Wrocław 2006

PIELĘGNIARSTWO

9. Krawczyński M.: Propedeutyka pediatrii. PZWL-Warszawa 2003.
10. Rakowska-Różewicz D.: Wybrane standardy i procedury w pielęgniarstwie pediatrycznym. Czelej-Lublin 2001.
11. Szajder-Milart I., Papierkowski A.: Choroby wieku rozwojowego. PZWL, Warszawa 1997
12. Wojnarowska B (red.): Profilaktyka w pediatrii. PZWL, Warszawa, 1998

Wykaz literatury do samokształcenia:

1. Muscari M.E.: Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne (red. naukowa wydania polskiego Biernat K.). Czelej-Lublin 2005.
2. Luxner K.L.: Pielęgniarstwo pediatryczne (red. naukowa wydania polskiego Drózdź-Gessner Z.) Urban&Partner 2005.
3. Krawczyński M.: Propedeutyka pediatrii. PZWL-Warszawa 2003.
4. Pawlaczyk B.: Zarys Pedatrii. PZWL-Warszawa 2006.
5. Pawlaczyk B.: Pielęgniarstwo pediatryczne. PZWL-Warszawa 2006.
6. Rakowska-Różewicz D.: Wybrane standardy i procedury w pielęgniarstwie pediatrycznym. Czelej-Lublin 2001
7. Polin R.A.: Sekrety pediatrii. PZWL, Warszawa 1993.
8. Szajner-Milart I., Papierkowski A. (red.): Choroby wieku rozwojowego. PZWL, Warszawa 1997.
9. Szreder T. (red.): Dziecko w stanie zagrożenia życia. Medycyna Praktyczna, Kraków 1999.
10. Górnicki B., Dębiec B., Baszczyński J.: Pediatria tom I, II. PZWL 1995.
11. Walczak M. (red.): Zarys pediatrii, tom I i II. PZWL, Warszawa 1991.
12. Wojnarowska B. (red.): Profilaktyka pediatrii. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 1998.
13. Behrman R. E.: Podręcznik pediatrii Nelsona. PWN, Warszawa 1996.
14. Fenek E. St, Adamson J., Hull W.: Pielęgowanie chorych dzieci. PZWL, Warszawa 1990.
15. Jolly J.: Inna strona pediatrii - podręcznik codziennej opieki, nad chorymi dziećmi. PZWL, Warszawa 1987.
16. Lewer H., Robertson L.: Opieka nad dzieckiem. PZWL, Warszawa 1990
17. Dworkin P.H.: (red: J. Pellar) Pediatria. Wyd. Med. Urban & Partner Wrocław 2000.
19. Bryczyńska M.: Pielęgniarstwo pediatryczne – zagadnienia etyczne. PZWL Warszawa 1996.
20. Kitzinger S.: Karmienie piersią. PZWL, Warszawa 1980.
21. Rybakowa M.(red): Medycyna wieku młodzieńczego- klinika i postępowanie w chorobach przewlekłych. Wyd. Med. 2001
22. Bożkowska K.(red): Pediatria praktyczna. PZWL 1999
23. Artykuły poglądowe z czasopism wydanych w latach 1996-2005 („Aktualności Pediatryczne”, „Klinika Pediatryczna”, „Medycyna po dyplomie”, „Pediatria praktyczna”, „Magazyn Pielęgniarki i Położnej”, „Pielęgniarstwo XXI wieku”)